

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 36 nr. 20

5. oktober 2023

www.kujataamiu.gl • mail: kujataamiu@gmail.com

Ass.:/Foto. Gert Hansen

greenland
travel

Angalanissat tulleq
Nunatta Angalatitsiviani
inniminneruk.

- Nammineq akiligassaappat attavissaq:
erhverv@greenland-travel.gl
- Suli eqarfittut inniminniinermi attavissaq:
booking@greenland-travel.gl

Bestil din rejse hos
Grønlands Rejsebureau.

- Erhvervsrejser:
erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser:
booking@greenland-travel.gl

Tlf.: 7011107 • www.greenland-travel.gl

Åbningstider

Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

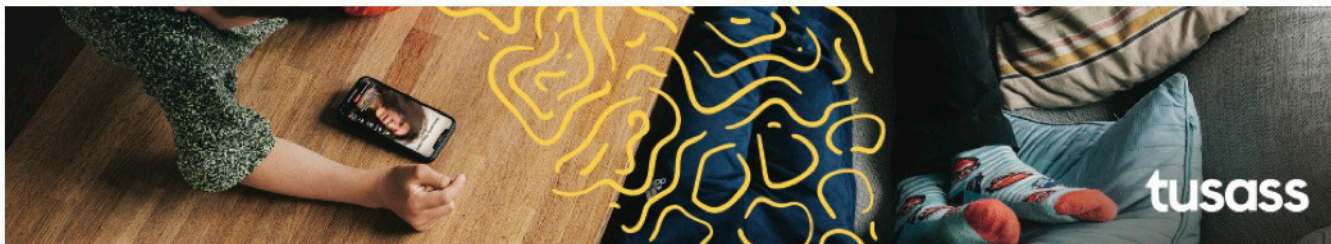
Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

tusass

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppernarsaatitit malinnaavigalugit.

Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsavede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Borgmesterip oqallinneq aallarteqqippaa: Qaqortumi 1799 meterimik mit- tarfimmik maanna kissaateqar- toq

**Qaqortumi mittarfissaq 1799 meterinut tallisinnegarta-
riaqaraluarpoq, borgmesteri taama isumaqarpoq.**

Suliarinnittullu Pennecon maanna suliaminnik naamassin-
ninnnginnerini Qaqortumi mittarfissaq tallineqarnissaa aala-
jangiunneqarli!

Kommune Kujallermi borgmesteri Stine Egede (IA), mittar-
fimmik 1799 meterisut takissusilimmik kissaateqartoq
taama oqariartuuteqarpoq.

Mittarfiup takissusaa assortuussutaareerpoq, aatsaallu uki-
akkut 2021-mi inaarutaasumik aalajangerneqarpoq,
Inatsisartut tassani 1500 meterisut takissuseqarnissaa aala-
jangerpaa.

Naalakkersuisut misissuititsinerisa kingorna, mittarfimmi
1199 imaluunniit 1000 meterisut takissusilimmik mittarfi-
liortoqarpat inuiaqatigiinnut aningaasanik sipaaruteqartoq-
arnissaanik inerniliisoqareersorlu aalajangiisoqarpoq.

Borgmesteri Naalakkersuisunut saaffiginnittoq

Ataani takusassiami mittarfik 1500 meterisut takissusilik
inuiaqatigiinnut 292 mio. kr.-nik akeqartitsissasoq naatsor-
sorneqarsimasoq takuneqarsinnaavoq.

Tallineqarnissaa qanoq akeqassanersoq misissortissimallu-
gu, borgmesterip Stine Egedep tusagassiuutinut nalunaa-
rummi oqaatigaa:

- missingiutigineqartullu inornartorsuunnginneri paasinat
Angallannermut Naalakkersuisumut saaffiginnissuti-
gaara. Naalakkersuisup Qaqortumiinnerani, KAIR aamma
aningsaqaqarnermi ataatsimiititaliami partiit sinniisaasa
peqataaffigisaanik Naalakkersuisoq ataatsimeeqatigaarput.
- Angallannermut Naalakkersuisup isuma paasilluarpaa,
suliartu anglerlaallugu misissorumavaa, Stine Egede oqar-
poq.

Suliaq misissortinniaraa

Qanoq akisunerutigissanersoq pillugu ilisimatinneqarnini

Akisussaalluni aqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen

Iliqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

12. oktoberr 2023

Normu tulleg saqqummeqqissaaq:
Næste nummer udkommer igen:

19. oktober 2023

kujataamiu

Naqiterisoq / Udgives af:

Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq

Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60

e-mail: kujataamiu@gmail.com

www.kujataamiu.gl

Stine Egedep Sermitsiaq.AG-mut ilisimatitsissutigisinnaanagu oqaatigaa, qanoq akeqassanersoq sulis misissorluuqaarneq-artariaqarmat.

- Kisitsisinik taasaqarniangilanga, misissorluarneqaaqartussaammat, Stine Egede oqarpoq. Suliarinnittut sulitassaniinerranni tallineqarnissaata ingerlaannaq suliarineqarneratigut aningaasanik sipaaruteqartoqarsinnaasoq, taanna isumaqarpoq:

- Isumaga naapertorlugu tamanna naapertuilluarneruvoq. Ukiuni qulinit 15-inut utaqqineq akikinnerulemnavianngitsoq isumaqarpunga. Penneconip ingerlatitsiinnarnissaa soqutiginarpoq, tassami piler-saarut malippaat, qanoq iliornertik aamma ujaqqat qanoq ittuuneri ilisimavaat, Stine Egede oqarpoq.

Borgmesteri: Aatsitassarsiorneq aamma iluaqutsersinnaavaa

Takornariartut siunissami amerlineranni Nuummi mittarfimmi aporfeqartoqalersinnaanera ernumanartoq, aamma Kujataanit timmisartornerit toqqaannartut orniginarnerunis-saat taassuma oqaatigaa:

- Mittarfik tallineqarpat timmisartoq toqqaannartumik Københavnimit tikissinnaalissaaq. Illuanullu aamma ajor-

nannginnerulissaaq. Aammattaaq arlalinnik aallartilersunik aatsitassarsiorfeqarpugut – ukiut qulit qaangiuppata immaqaa aatsitassarsiorfinni pingasunik sisamanilluunniit ingerlataqassaagut, borgmesteri oqarpoq, taassumalu aamma Air Greenlandip ukioq manna Narsarsuarmut ilaasoqarneruler-simanera innersuussutigaa.

Isumassarsiaq pillugu Naalakkersuisut eqqarsarnissamut maanna piffissaqartilaarniarlugit, Stine Egedep oqaatigaa.

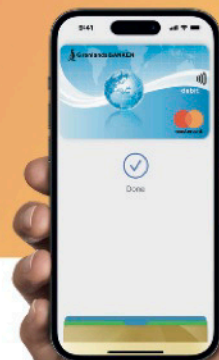
Aningaasiviit puigorpiuk? Ajornartorsiutaanngilaq

Aningaasiviit angerlamut qimaguk.

Apple Pay-eqaruit iPhone imaluunniit Apple Watch atorlugit toqqaannartumik akiliisinnaavutit.

GrønlandsBANKEN-imit kortitit mobilbankinni Apple Pay-imut ilanngukkit.

Uani paasisaqarnerugit: www.banken.gl.

Dom i Ivaaraq-sagen: 62-årig mand skal i anstalten

Kujalleq Kredsret har fældet dom i en sag om voldtægten på en multihandicappet kvinde.

Torsdag forrige er der faldet dom i den omstridte Ivaaraq sag, hvor en multihandicappet kvinde sidste år fødte et barn.

62-årige Laban Kristoffersen er dømt for voldtægt af kvinden. Han har fået to år og ni måneder ubetinget anstaltsanbringelse.

Det besluttede Kujalleq Kredsret i Qaqortoq. Kvinden var beboer på handicapinstitutionen Ivaaraq i Qaqortoq, da overgrebet skete. Den dømte var ansat på institutionen. I kredsretten erkendte Laban Kristoffersen, at han havde samleje med den multihandicappede kvinde to gange samme nat mellem jul og nytår 2021.

Kvinden fødte 2. september 2022 en dreng.

150.000 i godtgørelse

Anklageren argumenterede for, at manden skulle have to år og ni måneder i anstalten, fordi kvinden, selvom hun var 22 på gerningstidspunktet, skal ses som et barn i dommen på grund af hendes handicap.

Forsvareren krævede derimod, at dommen skulle være et år og ni måneder, fordi kvindens alder gør hende til en voksen.

Kredsretten valgte at følge anklagerens opfordring. Dommeren lagde vægt på, at Laban Kristoffersen erkendte, og at han havde gjort det to gange.

Dommeren sagde, at dommen ikke kunne formindskes, da man skal kigge på, hvor meget kvinden har lidt under alle omstændighederne.

Og det er specialanklager Lars Petersen godt tilfreds med. - Jeg er tilfreds med dommen. Retten har udmålt sanktionen sådan, som vi påstod, den skulle være. Vi nedlagde

påstanden, fordi vi synes, det var en meget alvorlig sag, siger han til KNR.

Erstatningskravet lød i anklageskriftet på 80.000 kroner. Men i retten fremsatte offerets bisidder krav om, at den dømte skulle betale 382.000 kroner til kvinden. 150.000 for hver voldtægt og 82.000 for gener, hun har haft siden fødslen.

Forsvareren argumenterede for, at godtgørelsen skulle forblive på 80.000 kroner.

Kredsretten valgte at fastsætte erstatningen på 150.000 kroner.

Laban Kristoffersen har anket sagen til landsretten, som skal tage stilling til længden af anbringelsen. Han er fortsat i politiets varetægt, indtil der falder dom i landsretten.

- Den domfældte er tilbageholdt indtil ankesagen kommer for Landsretten. Så må vi se, hvor hurtigt Landsretten kan beramme sagen, siger Lars Petersen.

Leder: Han var stabil

Laban Kristoffersen fortalte i retten, at han var ansat som nattevagt på Ivaaraq.

Han sagde, at han pludselig fik lyst til at have samleje med kvinden, og at han ikke kunne holde sig tilbage, selvom han vidste, hvad konsekvenserne kunne være.

Der var en anden nattevagt på arbejde, men personen kom ikke med den dømte, mens han gik en runde og tjekkede på beboerne.

IVAARAQ-SAGEN

2. september 2022 føder en 23-årig, multihandicappet kvinde fra Ivaaraq en søn

Med det samme bekræfter Grønlands Politi, at de har modtaget en anmeldelse om seksuelt misbrug

5. september iværksætter naalakkersuisoq for børn, unge,

familie og sundhed, Mimi Karlsen, en undersøgelse af forholdene på samtlige døgninstitutioner her i landet 1. november 2022 anholder politiet en 62-årig mand for voldtægten

Mimi Karlsen meddeler kort efter, at man har lavet flere stramninger på institutionerne for børn og unge samt døgn-tilbud for personer med handicap

15. marts besøger Mimi Karlsen for første gang Ivaaraq

Om formiddagen torsdag vidnede lederen af Ivaaraq, Sussi Larsen, i retten.

Hun fortalte, at Laban Kristoffersen var en stabil medarbejder, som institutionen havde ansat af flere omgange, fordi han var pålidelig.

Slog sig selv

Leder Sussi Larsen sagde, at den multihandicappede kvinde er glad og kan bevæge sig lidt ved brug af sine arme.

Kvinden bruger ble, bliver madet og kan ikke snakke. Dog forstår hun meget af det, der bliver sagt til hende, ifølge Sussi Larsen.

Hun har boet på Ivaaraq siden 2008.

Efter overgrebet tog kvinden på. Normalt gav personalet hende proteindrikke, fordi hun var meget tynd, men det stoppede de med.

Hun ændrede også væremåde og slog sig selv, så hun fik blå mærker, fortæller Sussi Larsen.

Efter sommerferien i 2022 kunne Sussi Larsen se, at der var sket noget med den dengang 23-årige kvinde. Hun havde gule øjne. Personalet blev bedt om at ringe til lægen.

Lægen sagde, at hun havde haft blærebetændelse. Ingen havde mistanke om, at hun var gravid. Derimod troede de, at der måske var noget galt med hendes lever.

2. september, den dag den multihandicappede kvinde endte med at føde, ændrede hendes lyde sig. Sussi Larsen blev kaldt ind efter arbejde, fordi der var noget galt med kvinden.

Hun blev indlagt.

Omkring en time senere fødte hun barnet – en dreng.

Sussi Larsen fortalte i retten, at kvinden ikke har det godt i dag. Hun lider af angst. Hun er bange og vil ikke efterlades. Hun har ikke den samme personlighed længere.

Men når hun er tryk, er hun glad.

Laban Kristoffersen er desuden blevet frataget retten til at arbejde med personer med psykiske- og eller fysiske handicap i fem år.

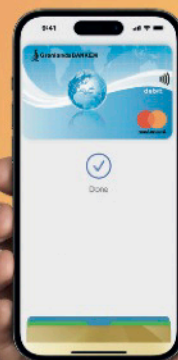
Glemte din pung? Intet problem

Lad bare pungen blive derhjemme.

For med Apple Pay kan du betale direkte fra din iPhone eller dit Apple Watch.

Tilføj dine kort fra GrønlandsBANKEN til Apple Pay i din mobilbank.

Læs mere her: www.banken.gl.

Uran aamma Kuannersuit: Naaja Nathanielsen Kujataani innuttaasunik ataatsimiititsivoq

Ass./Foto: John Rasmussen

Aningaasaqarnermut, Naligiissitaanermut, Aatsitasanut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoq, Naaja Nathanielsen (IA), urani pillugu inatsit aamma Kuannersuarni suliniut pillugu paasissutissiinarluni, Nunatsinni innuttaasunik ataatsimiititsinernik arlalinik ingerlataqarpoq.

Innuttaasunik ataatsimiititsinerni arlalinni Naalakkersuisut ulluni kingullerni innuttaasunit apeqquutigineqartunik akisuteqarnissamut aamma Kuannersuarni suliniummut killiffik pillugu kiisalu urani pillugu inatsimmik paasissutissanik tunniussaqaarnissamut periarfissaqaarsimapput.

Silap pissutigalugu ilungersunartorsiornerit aamma piffissakilliorneq pissutigalugit ataatsimiinnerit Igalikumut aamma Qassiarsunnut maanna tikeraarnissaq ajoraluartumik pisinnaasimannigilaq, Naaja Nathanielsen, Sermitsiaq.AG-mut ilisimatsitsivoq.

Naaja Nathanielsenip oqarnera naapertorlugu urani pillugu inatsimmik ukiut marluk missaanni atuutereersumik innuttaasunut ilisimatitsiniarneq, innuttaasunut ataatsimiititsinerni siunertaraat. Inatsisip siornatigut aqqissorneqarnera naalakkersuinikkut aamma innuttaasut akornanni isumaqatigiinnginnermik pilersitsimasoq taassuma oqaatigaa.

Naalakkersuisup taamaattumik maanna inatsimmuut tunngatillugu

killiffik aamma suliniut pillugu nassuiaanissamik kissaateqarsimavoq. Aatsitassarsiorneq Covid-19-ip nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunnera sioqqullugu killiffimminut uteq-qilertoq oqaatigaa, aatsitassarsiortullu ataatsimut isigalugit pitsaasumik ineriartornerapai.

Inatsit ineriartornermik aporfiliinngilaq

Inatsisip akuerineqarnerata kingorna uranimut inatsimmik unioqqutitsinernit pissutigalugit Naalakkersuisut akuersissutinik uterttisariaqaarsimangitsut, Naaja Nathanielsen ilisimatitsivoq, inatsisip oqaluuserineqarnerani tamanna ernumassutigineqartut ilagaat – ineriartornermik aporfiliissasoralugu. Innuttaasunik ataatsimiititsisoqarnerani inatsimmi paragrafit qitiusut aamma taakku pingaassusaat oqallisaap-

put.

Naalackersuisut ukioq manna Energy Transistion Mineral-simit (siorbatugut Greenland Minerals) qinnuteqaatinik marlunnik itigartitsivoq, tassa Kuannersuarni suliniummut tunngasunik 1. juni aamma 7. september. Aalajangiinerit taakku ukiup ataatsip ingerlanerani eqqartuussivimmu suli-assanngortinneqarsinnaapput. Tamatuma saniatigut Energy Transistion Mineralsip (ETM) Namminersorlutik Oqartus-sat Danmarkimi eqqartuussivimmu isumaqatigiissisniar-tarfimmu sassartussanngortippaat, suliamilu danskit naa-lackersuisui ilanngunneqarput.

ETM-imit taarsiisoqarnissaanik piumasaqaateqarnerit pillu-git oqallittoqalerneranik tamanna kinguneqarpoq. Naaja Nathanielsenip innuttaasunik ataatsimiititsinerni ETM-imit aamma Namminersorlutik Oqartussanit tunngavilersuutit sammivai.

Taarsiititsiniarnermik suliaq ernumassutaasoq
Suliniut aamma suliaq tusagassiorfitsigut annertuumik sam-mineqareeraluartoq, innuttaasunik ataatsimiititsinerni oqa-luuserineqarnissaa suli pingaaruteqartoq, naalackersuisoq isumaqarpoq, innuttaasut toqqaannartumik apeqquteqarnis-saminnut periarfissaqartinneqarlutik.

- Taarsiissuteqarnissamik piumasaqaat pillugu taassumalu kingunerisinnaasai kiisalu inatsisip siunissami allanngortin-neqarsinnaanera pillugu apeqquteqartoqarpoq. Innuttaasut ataatsimiinnerni assigiinngitsunik isumaqarlutillu eqqarsaa-teqarput, apeqquterpassuillu apeqqutigineqarput, Naaja

Nathanielsen oqaluttuarpoq.

Innuttaasut arlallit suliniutini allani killiffiit pillugit aamma inuussutissarsiornermi ineriartorneq pillugu soqutiginnip-put. Ataatsimiinnerit pitsaasumik oqaloqatigiiffiupput, taan-na oqarpoq.

- Innuttaasut ammanerat qujamasuutigaara, aamma piumas-useqarneq annertoq ataatsimiinnernilu apeqquterpassuillu pitsaasut nuannaarutigaakka. Kuannersuarni suliniut pillugu oqallinneq ukiorpasuarni suli oqaluuserineqarnissaa naat-sorsuutigineqarpoq, innuttaasullu qulequttamat annertuumut ilisimasaqarnerulersitsinermu paasisaqarnerulersitsinermul-lu tapertaapput.

Kujataani Asaasoq ApS Sydgrønlands Rengøring ApS

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

asaaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq

Professional Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse

**SAMMEN BYGGER VI
ARETS FØDELSDAGS
FEST**

UKIOQALERNERUP HALLIUSSINISSAA
ATAATSIMORLUTA AQAQISSUUPPARPUT

129.-

NOTTI PENDEL
En orgonisk og hængende form med et let nordisk design. Ø10cm. Farve støvet grå eller sort.
(Pris er 2275000, 2275007)

299.-

KAMA OUTDOOR BEANIE
Hvis du er GORE-TEX®-entusiast, så vil du også elske denne i tætsiddende 100% uld.
(Pris er 192000)

999.-

HELLY HANSEN WORKWEAR PILEDRAGT
Førsteklasses til de kolde dage, er fremstillet af 100% genbrugsmaterialer, med tykke og ribbede benløse.
(Pris er 2275000)

STARK STØTTER
Danner Hjernet med Sikkerhed

Prisen på produkterne inkluderer 25% af den danske moms og 25% af den danske afgift på alkohol og tobak. Der er ingen gebyr for levering af varer til Grønland. Der er ingen gebyr for retur af varer til Grønland.

Alt på STARK er tilgængeligt i vores online butik på www.STARK.gl.
Se de største priser i vores online butik her på www.STARK.gl

STARK

Sammen bygger vi professionelt

STARK Qaqortoq
☎ 330 • 3920 Qaqortoq • Tlf. 33 37 30

STARK på Facebook
STARK på Instagram
STARK på Twitter
STARK på LinkedIn
STARK på YouTube

2023 01 08 14:54:05
ORIGINALVALLTUFIRAT

Member of CSR Greenland

Neqi med nyt millionunderskud - KNI eftergiver gæld for 142 mio. kr.

Slagteriet Neqi har indkasseret et underskud på 2,5 mio. kr. Moderselskabet har eftergivet en stor gæld for at genetablere egenkapitalen.

I 2022 måtte KNI konstatere, at datterselskabet Neqi har kørt med et skjult underskud i en årrække.

Oplysningen kom som led i en stor oprydning i det selvstyrejede KNI efter den såkaldte KNI-skandale, hvor det blandt andet blev afsløret, at selskabets regnskaber var manipulerede med kunstigt oppustede lagerbeholdninger.

Neqi er netop udkommet med årsregnskab, som viser, at der fortsat er røde tal på bundlinjen. Slagteriet kom således ud med et underskud på 2,5 mio. kr. Selskabets regnskabsår løber fra april til marts.

Af regnskabet fremgår det desuden, at KNI har eftergivet en gæld på 142,5 mio. kr. for at genoprette egenkapitalen i Neqi.

Får tilskud på 13 mio. kr.

Med gældseftergivelsen har Neqi en egenkapital på 7 mio. kr.

Underskuddet på 2,5 mio. kr. er bedre end det foregående regnskabsår, hvor underskuddet landede på 10,7 mio. kr. Derudover formåede Neqi også at øge omsætningen til 34,3 mio. kr. mod 29,8 mio. kr. i forrige regnskabsperiode.

Neqi driver slagterivirksomhed fra selskabets slagteri i Narsaq. Ifølge selskabet producerer områdets fåreavlere til sammen cirka 20.000 lam om året. Lammene forarbejdes på Neqi til 350 tons lammekød.

Selskabet drives med en servicekontrakt fra Selvstyret på 13 mio. kr. i tilskud årligt. Tilskuddet er blevet kraftigt forøget fra tidligere 7 mio. kr. for at sikre økonomien i Neqi efter skandalen.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Mail: ph@olie.gl

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 17.00
Lørdag	08.00 - 13.00
Søndag	08.00 - 12.00

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

PALBY-mi niivertoq

Borgmester genstarter debat: Ønsker nu en 1799 meter lang bane i Qaqortoq

Lufthavnen i Qaqortoq bør forlænges til 1799 meter, mener borgmester.

Træf beslutning om at forlænge landingsbanen i Qaqortoq, før entreprenøren Pennecon er færdig med det igangværende arbejde!

Sådan lyder et opråb fra borgmester i Kommune Kujalleq Stine Egede (IA), der gerne ser en banelængde på 1799 meter.

Længden på banen er i forvejen meget omdiskuteret og blev først endelig fastlagt i efteråret 2021, hvor politikerne i Inatsisartut besluttede sig for 1500 meter.

Beslutningen kom efter en proces, hvor Naalakkersuisut havde fået lavet en vurdering, der konkluderede, at der var mange penge at spare for samfundet ved at nøjes med at opføre en bane på 1199 eller 1000 meter.

Borgmester har henvendt sig til Naalakkersuisut
Som det fremgår af nedenstående skema beregnes en 1500 meter bane til at koste samfundet 292 mio. kr.

Borgmester Stine Egede udtaler i en pressemeddelelse, at hun har fået undersøgt, hvad forlængelsen vil koste:

- (...) og da beløbet ikke synes at være urealistisk højt, har jeg henvendt mig til Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur. Vi har afholdt møde med Naalakkersuisoq, mens han er i Qaqortoq, med deltagere fra KAIR og partirepræsentanter fra økonomiudvalget.

- Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur er forstående

over for ideen, og vil gerne undersøge sagen nærmere, udtaler Stine Egede.

Vil have sagen undersøgt

Stine Egede siger til Sermitsiaq.AG, at hun ikke vil afsløre det overslag, hun har fået oplyst, da det vil kræve nærmere undersøgelser at beregne en nøjagtig pris.

- Jeg vil ikke sige noget tal, da det skal undersøges grundigt, siger Stine Egede. Hun mener, der kan være penge at spare ved at få lavet forlængelsen med det samme, mens entreprenøren fortsat er på stedet:

- I min optik vil det mest hensigtsmæssigt. Jeg tror ikke, det bliver billigere at vente 10 til 15 år. Det er interessant at få Pennecon til at fortsætte, for de har holdt planen, de ved, hvad de laver og kender stentypen, siger Stine Egede.

Borgmester: Kan også gavne minedrift

Hun siger, at forslaget blandt andet bunder i frygt for, at en stigning i turismen i fremtiden kan skabe en flaskehals i lufthavnen i Nuuk, og at direkte flyvninger til Sydgrønland vil være at foretrække:

- Hvis banen blev længere kunne maskinen lande direkte fra København. Det vil også være nemmere den anden vej. Vi har desuden flere miner, der er ved at komme i gang - om ti år har vi måske tre til fire miner i gang, så andre erhverv vil også få glæde af en længere landingsbane, siger borgmesteren, der også henviser til, at Air Greenland i år har haft en stigning i antallet af passagerer til Narsarsuaq. Stine Egede siger, at hun nu vil give Naalakkersuisut lidt tid til at tænke over ideen.

Ivaaraq pillugu suliami eqqartuussineq: Angut 62-inik ukiulik pineqaatissin- neqartoq

Eqqartuussisoqarfik Kujalleq arnamik innarluutilimik pinngitsaaliineq pillugu suliami pineqaatissiivoq.

Ivaaraq pillugu suliami oqallisaaqisuami ullumi eqqartuussisoqarpoq. Suliaq taanna arnap innarluutillip siorna erneriataarneranut tunngasuuvoq.

Arnamik taassuminnga pinngitsaaliisimasutut unnerluussaq angut 62-inik ukiulik ukiuni marlunni qaammatinilu qulingiluani pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmiittusannngortitaalluni eqqartuussaavoq.

Eqqartuussiveqarfik Kujalleq Qaqortumiittoq ullumi aalajangiivuvoq. Arnaq pinerlineqartoq innarluuteqartut angerlarsimaffianni Ivaqqamiittuvoq, Eqqartuunneqartoq tassaani taamani sulisuuvoq.

Eqqartuussivimmi killisiorneqarnermini Laban Kristoffersenip, arnamik arlalinnik innarluuteqartumik eqqarsartaatsimigullu ajoqutilimmik 2021-mi juullip ukiortaallu akornanni marloriarluni kinguaassiuutitigut atornerluisimalluni, oqaatigaa.

Arnaq septembarip aappaani 2022-mi ernertaarpoq.

Taarsiissutit 150.000

Unnerluussisup piumasaraa angutip ukiuni marluni qaammatinilu qulingiluani pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmiittusannngortinnissaa, arnaq 22-nik ukioqaraluarluni pinerlineqarnermi nalaani, innarluutini arlallit pillugit meeqqatut isigisariaqarmat.

Illersuisulli piumasaraa ukiumi ataatsimi qaammatinilu qulingiluani pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimiittusannngortinneqassasoq arnaq ukiuni pillugit inersimasutut

isigisariaqarmat.

Eqqartuussisut unnerluussisup kaammattuutaa malippaat. Soorlu eqqartuussisoq oqartoq, Laban Kristoffersenip marloriarluni atornerluisimanini nassuerutigaa.

Eqqartuussisup aamma oqaatigaa, pineqaatissiineq sivikillineqarsinnaanngitsoq, pingaartumik arnaq pisut kinguneranit qanoq naalliutsigisimanera eqqarsaatigigaanni.

Immikkut unnersuussisup Lars Petersenip aalajangiineq naammagaa.

- Naammagaara. Eqqartuussiviup kingunerititassanik naliersuinermini uagut piumasagut malillugit aalajangiipput. Tassa suliaq ilungersunarluinnartutut isigigatsigu taama pineqaatissinneqarnissaanik kaammattuivugut, KNR-imut oqarpoq.

Unnerluussisummi allanneqarsimasut malillugit pinerlineqartumut 80.000 koruuninik taarsiissuteqartussatut angut pineqaatissinniarneqaraluartoq, kisianni unnerluussisussaatitaasup piumasaraa angut arnamut 382.000 koruuninik taarsiissuteqassasoq, marloriarluni pinngitsaaliilluni kinguaassiuutitigut atornerluisimaneranut 150.000 koruunit aamma ernereermermi kingorna arnap akornutigiligarisaanut 82.000 koruunit.

Illersuisup 80.000 koruuniunissaat tunngavilersoraluarpaa. Eqqartuussivilli aalajangerpaa taarsiissutissat 150.000 koruuniussasut.

Laban Kristoffersenip suliaq nunatta eqqartuussivianut suliassannngortitsivoq, tassannaanniillu pineqaatissinneqarnerup sivilissusia pissusissamisoornersoq nalilersorneqas-

saaq. Angut eqqartuussa q politit sulitigusareqqavaat, tassaniissaarlu nunatta eqqartuussiviata aalajangiinissaata tungaanut.

- Eqqartuussaasoq Nunatta Eqqartuussivianut ingerlatiseqqinnissaminik aalajangiimmat, angut tigummigallarneqassaaq. Nunatta Eqqartuussiviata qanoq sukkatigisumik aalajangiinissaa apequtaalerpoq, Lars Petersen oqarpoq.

Aqutsisoq: Aalajaatsuvoq

Laban Kristoffersen sassartinneqarnermini oqaluttuarpoq Ivaaqqami unnuanerani pigaartartut taamani sulisuulluni. Oqarpoq, tassangaannaq tiingarusuummersimalluni, utaqqisinnanginnamilu, malunngikkaluarlugu kingunerlussinnaasoq, piunatsannini maliinnarsimallugu. Unnuarsioqataa suligaluartoq, ineqartunut kaajallaanerminni suleqatini ilagisimangilaa.

SULIAQ IVAARAQ PILLUGU

Arnaq 23-nik ukiulik, annertuumik innarluutilik 2022-mi septembarip aappaani ernertaarpoq

Kalaallit Nunaanni Politiit kinguaassiutitigut atornerluisoqarsimaneraniq nalunaarfigneqarlutik ernertumik uppernarsarpaat

Meeqqanut, inuusuttunut, ilaqutariinnut peqqissutsimullu naalakkersuisoq, Mimi Karlsen nunatsinni ulloq unnuarlu paaqqutarinnifinni pissutisunik misissuineramik septembarip tallimaani aallartitsivoq

Angut 62-inik ukiulik pinngitsaaliilluni atornerluisimasutut 2022-mi novembarip aallaqqaataani tigusarineqarpoq

Mimi Karlsenip meeqqanut inuussuttunullu paaqqutarinnifinni aamma innarluutilinnik ulloq unnuarlu paaqqutarinnifinni arlalinnik sukaterisoqarsimasooq kinguninngua nalunaarutigaa

Mimi Karlsenip Ivaaq siullerpaamik marsip 15-ianni pulaarpaa

Ivaaqqami aqutsisoq, Sussi Larsen, ilisimannittut eqqartuussivimmi sisamangornerup ullaap tungaani apersorneqarpoq.

Oqarpoq, Laban Kristoffersen, sulisutut taamani aalajaatsuusoq, tatiginarmallu arlaleriarlugu sulisorisarsimagitsik. Imminut annersartooq

Aamma oqaatigaa, arnaq arlalinnik innarluuteqaraluarluni nuannaartuusoq talinilu atorlugit nikilaarsinnaasartooq.

Arnaq nangeqartuuvoq, nerisinneqartuulluni oqalussinnaanani. Maluginiarsimavaali arnap oqaatigineqartut amerlanersaat paasisinnaagai, Sussi Larsen nassuiaavoq.

Arnaq angerlarsimaffimmi Ivaaqqami 2008-mi najugaqalerpoq.

Arnaq pinerlineqarnermi kingorna puallarsimavoq. Arnaq saluppallaaqimmat imerpalasumik proteindrikkimik naliginnaasumik iisaqartinneqartaraluarpoq, puallarmalli unitinneqarsimalluni.

Pissusaa aamma taamani allannorsimavoq, imminut tilluusartittuinnangorluni annersartarluni, Sussi Larsen nassuiaavoq.

Sussi Larsenip 2022-p aasaanerani sulinnigiffeqareerluni arnaq taamanikkut 23-nik ukioqartoq allanartooq. Isai sungartissimapput. Sulisullu nakorsamat sianeqquneqarput.

Nakorsaq oqarpoq, immaqa quumi aqutaagut aseruuttoorsimasooq. Kialluunniimmi naartunera pasitsaatinnigilaa.

Allaammi isumaqartoqarpoq tingulluttunngorsimassasoq. Arnaq arlalinnik innarluuteqartoq eqqarsartaatsimigullu ajoqutilik, allatut nipiliortalersooq septembarip aappaani, maluginiarneqalerpoq, sunaaffami erniffissaa nallertooq. Arnaq peqqinnigpaseqimmat, Sussi Larsen suliartoqquneqarpoq.

Napparsimmavimmut unitinneqarpoq.

Nalunaaquttallu akunnerup ataatsip missaa qaangiummat - ernertaarpoq.

Sussi Larsen oqarpoq, arnaq ullumikkut peqqinneqisooq. Angsteqalersimavoq ersi-tunngorsimalluni.

Annilaangasarami kisimiikkusuttangilaa. Pissusinnuani pissuseriunnaarsimavaa.

Toqqissisimaqqilernerminili nalaani nuannaartartoq oqaatigineqarpoq.

Sydgrønlands El ApS

V/ Per Holm

Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19

Jørgen Andreassen 49 46 58

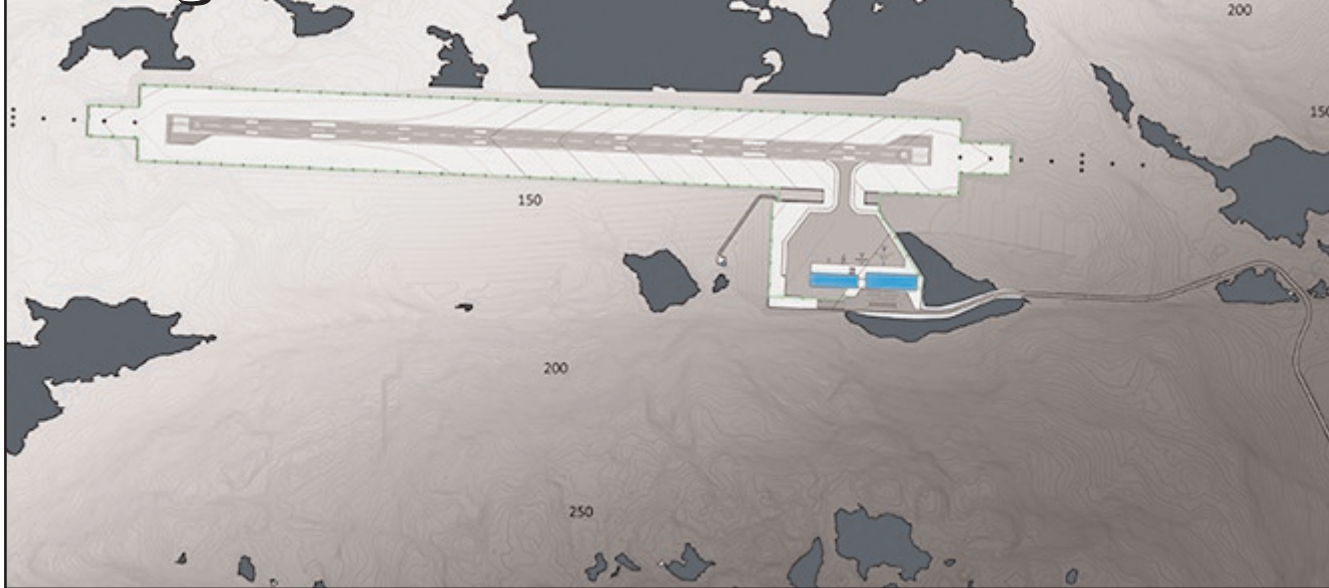
Værksted 64 34 81

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

KAIR:

Dette skal på plads før landingsbane i Qaqortoq kan forlænges

En forlængelse af landingsbanen på 300 meter vil blandt andet kræve opgradering af beredskabet, udvidelse af lufthavnsbygninger og godkendelse af Trafikstyrelsen.

Landingsbanen i Qaqortoq er placeret, så den godt kan forlænges til 1799 meter, men det er en række tekniske forhold, der skal undersøges først. Det oplyser Kalaallit Airports (KAIR), der står for opførelsen af den nye lufthavn i Qaqortoq.

Debatten om banelængden er aktuell igen, fordi borgmester i Kommune Kujalleq, Stine Egede (IA), har afleveret et forslag til Naalakkersuisut om at forlænge banen med 300 meter.

Stine Egede mener, det vil være en god idé at forlænge, mens at entreprenøren er på stedet, og hun argumenterer for, at forlængelsen vil forhindre fremtidige flaskehalse i Nuuk for passagerer, der skal til Sydgrønland.

Air Greenland bekræfter mulighed - med forbehold

Et centralt argument fra borgmesteren er, at en længere bane vil give mulighed for direkte flyvninger fra København, ligesom der i dag flyves direkte København-Narsarsuaq.

Og det vil umiddelbart kunne lade sig gøre, lyder det fra Air Greenland, der dog understreger, at mange faktorer kan spille ind:

- Da banen i Narsarsuaq er 1.830m, så vil en 1.799m bane i Qaqortoq umiddelbart give samme muligheder som i dag, oplyser Air Greenland.

Hos Kalaallit Airports har man ikke lavet konkrete bereg-

ninger på, hvad 300 meter ekstra bane præcist vil koste. Men KAIR kan godt oplyse, at en række tekniske ting skal på plads før en forlængelse kan ske.

Miljøundersøgelse og nedsprængning af fjeldtoppe

En udvidelse vil eksempelvis skulle foregå i en eksisterende vandspærrezone, og der skal derfor først laves en miljøansøgning, hvor forhold og retningslinjer klarlægges. Derudover er den planlagte 1.500 meter bane en såkaldt "non precision" bane, hvor der ikke installeres særligt præcisions landingsudstyr som i Nuuk og Ilulissat.

- Hvis en baneforlængelse skal udstyres med tilsvarende udstyr, skal der ske nedsprængning af minde fjeldtoppe omkring lufthavnsområdet, og terrænregulering af større reflektionsflader, oplyser KAIR til Sermitsiaq.AG.

Trafikstyrelse kan stille yderligere krav Serviceniveau og beredskab skal også tilpasses med en opgradering af lufthavnens udstyr, så beredskab og snerydning kan overholde nødvendige krav. En udvidelse af landingsbanen vil også betyde udvidelse af terminalbygningerne:

- Bygningerne er dog som udgangspunkt designet til at kunne udvides på sigt, oplyser KAIR, der understreger, at en ny banelængde skal igennem en godkendelsesproces hos Trafikstyrelsen, som kan stille yderligere krav.

Kommune bør implementere rammerne for udviklingen

af Rainer Permien

Hvor mange flere fireårige valgperioder skal spildes inden nævneværdige positive udviklinger kommer på dagsorden i kommunen? Kommunalbestyrelsen har påtaget sig opgaven med et løfte og accept af at lede, styre og udvikle kommunen til gavn for alle borgere i samfundet, men hvornår indfries løftet?

Samfundet består ikke af umyndiggjorte eller uintelligente individer, men af både aktive og veluddannede borgere som forventer, at kommunen udstikker rammerne for udviklingen af samfundet!

Hvis ikke snarest rammerne implementeres, ikke kun for erhvervet her i byen, men i hele kommunen, er det meget sandsynligt, at en øget fraflytning af flere familier kan forventes inden for få år og derved taber kommunen flere veluddannede personer. Deres fremtid med indikationer af en positive fremtid forsvinder, da fremtidsperspektiverne ikke længere findes i de offentlige eller private sektorer.

Er det kommunens hensigt at animere borgere til at opsøge eller finde bedre levevilkår med gode fremtidsudsigter udenfor kommunegrænsen? Eventuelt har uforståenhed for udviklingen i vores kommune en anden årsag; respektive forvaltningens manglende kompetencer med indgående kendskab til innovative udviklinger kombineret med fremtids perspektiver for samfundet er ikke til stede i kommunen?

Hvornår vender samfundets afvikling til en udvikling i byer og bygder i Kommune Kujalleq?

Tavsheden fra kommunen og ISG er bestemt ikke vejen frem for starte udviklingen i regionen.

Har I måske kontaktbesvær eller er paralyseret af en paranoia for etablering af et samarbejde med erhvervet, som reelt bliver til en nødvendighed og vejen frem for en udvikling i regionen?

Hvem står ved roret, for at styre skuden sikker i havn efter 2,5 års forvirret sejlads? Endnu befinder skuden sig i et farligt farvand og mangler kun 1,5 år, for at lægge sikkert til kajen!

Inden udløb af nærværende valgperiode må vi forvente offentliggjort en realistisk evaluering af fire års udvikling i kommunen med erhvervet som hovedpunkt. Om evalueringen viser positive tendenser kan vi konkludere til denne tid, som dog på nuværende ikke ville være sandsynligt.

Der er mange forsømte områder, hvilke kommunens forvaltninger kunne have rettet op eller aktiveret positivt, men forhindringen er kommunens manglende faglighed med en inaktiv og manglende innovative tilgang til projekterne.

Investeringer er kommunens fremtid med en nødvendighed for at bryde den gordiske knude for genetablering af en veludviklet samfund, men forståelsen har åbenbart ikke nået frem til respektive ansvarlige politikere i vores kommune! Kommunen er borgernes fælleseje og blevet sat i værks i tidernes morgen udelukkende for at styre, informere, vækste og positivt udvikle demokratiet i hele samfundet, men kommunen har endnu ikke formået at modvirke den negativ udvikling i de sidste 20 år, hvor faglige eksperter mangler og en ligegyldighed spreder sig i forvaltninger, hvor svarene på stillede spørgsmål eller henvendelserne ignoreres.

Borgere bliver ikke fagligt serviceret i tilstrækkelig grad eller forsømt informeret af kommunens forvaltninger, hvor simpelthen svaret mangler fra det offentlige!

Kommunikationsbristen har stået på i en megen lang tid på trods af, at alle offentlige institutioner er forpligtiget til et tilbagesvar inden for 14 dage, men loven ignoreres og svaret udebliver!

Derfor burde styres alle offentlige institutioner af veluddannede og fagkyndigt personale, hvor hver person bestræber sig på at yde sit ypperste af sin faglighed og overholder de lovfæstede regler.

En nyopført lufthavn med forventninger af en økonomisk opblomstring og tilstrømning af flere turister føles urealistisk så længe turistbranchen ikke bliver koordineret og veludbygget for kan tage imod forøget tilgang af turister af både skib og senere fra fly -der skal investeres i branchen først!

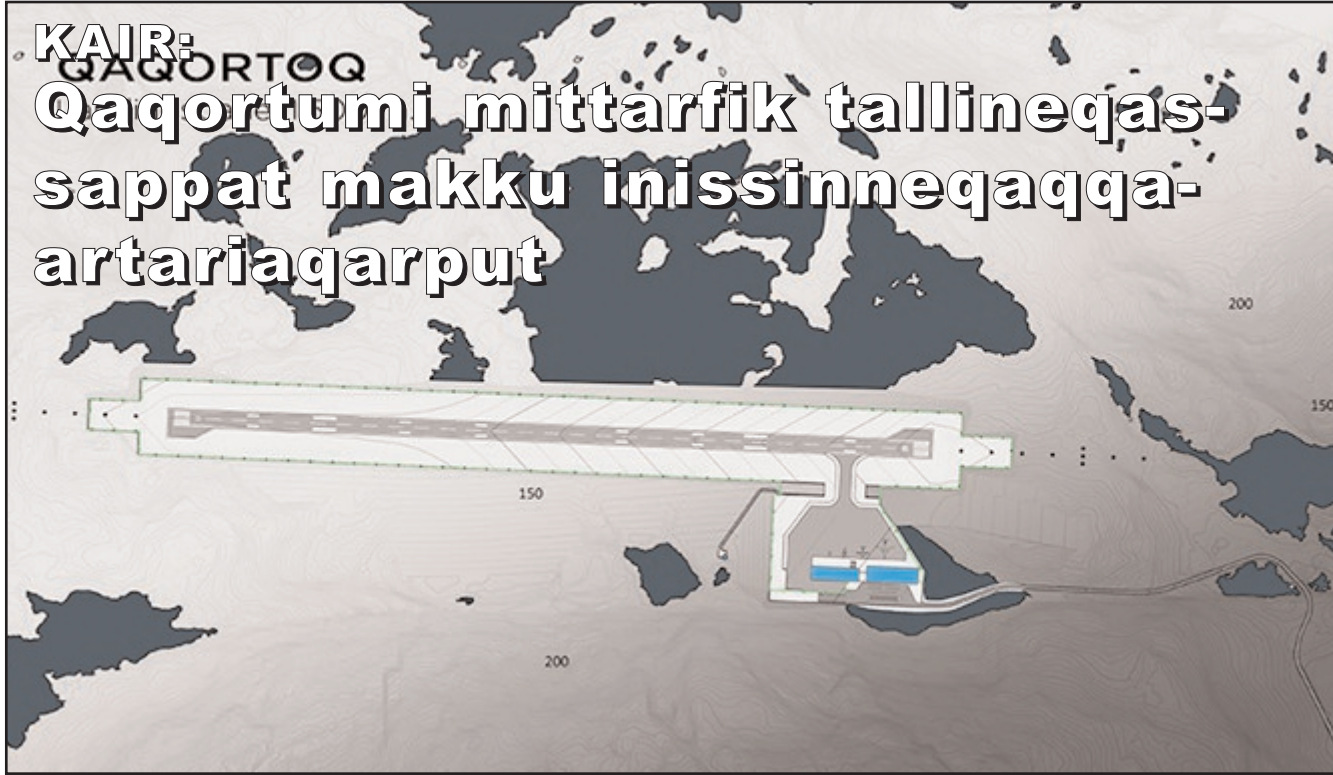
På nuværende valfarter turister mere eller mindre desorienteret i gaderne, hvor nogle følger turistguiden og andre har et bykort i hånden. Modtagelserne og vejledninger af turisterne føles uorganiseret og er mere underlagt tilfældighedernes forløb under hele deres besøg i byen.

Hvis vi ønsker turisme, bør vi investere i et vel fungerende turistselskab, som kan administrere, organisere og koordinere diverse forskellige interesser indenfor turistbranchen? Kan infrastrukturen og byen absorbere en øget belastning med en stigende antal af turister og er vi klar til at tage imod et øget antal af turister i fremtiden?

Hvis vi ikke kan tilbyde turisterne en bedre koordineret oplevelse af byen (Sydgrønland), bliver det et kaotisk scenarie og dette vil på ingen måde gavne et fremtidigt udviklingsforløb af turismen, men bliver til en nedadgående rutsjebane. Huske, at turisterne taler og omtaler oplevelsen med hinanden og omtalerne i turistbranchen er den bedste reklame vi kan opnå for Sydgrønland, men kræver en god og velorganiseret oplevelse for alle besøgende.

KAIR:

Qaqortumi mittarfik tallineqas-sappat makku inissinneqaaq-artariaqarput

Mittarfiup 300 meterinik tallineqarnissaa ilaatigut upalungaarsimanerup annertusarneqarnissaanik, mittarfiup illutaanik allilerinermik aamma Danmarkimi Trafikstyrelsenimit akuersissuteqartitsinissamik pisariaqartitsissaaq.

Qaqortumi mittarfissap 1799 meterisut tallineqarsinnaasumi inissinneqarsimavoq, kisianni teknikikkut pissutsit arlallit misissorneqaaqaartussaapput. Kalaallit Airports (KAIR), Qaqortumi mittarfiliornermik ingerlatsisoq ilisimatitsivoq. Kommune Kujallermi borgmesteri, Stine Egede (IA), mittarfissap 30 meterinik tallineqarnissaanut siunnersuummik Naalakkersuisunut tunniussaqarmat, mittarfissap takissusaa pillugu oqallinneq oqallisaaqqilerpoq.

Sanaartornermik suliaqartut sumiiffimmiinneranni tallineqarnissaa isumassarsiatsialaasoq, Stine Egede isumaqarpoq, tallineqarneratalu ilaasunut Kujataanukartussanut Nuummi aporfilersuisoqarnissaanik pinngitsoortitsissasooq, taanna tunngavilersuivoq.

Air Greenlandip periarfissap uppernarsarpaa – nanga-assutilimmill

Mittarfissap takinerusup Københavnim, ullumikkut Københavnim Narsarsuarmut toqqaannartumik timmisartor-terneq assigalugu periarfissaqartitsinissaa, borgmesterip tunngavilersuutaani qitiuvoq.

Taamaaliortoqarsinnaavorlu, Air Greenland taama oqarpoq, pissutsilli amerlasuut sunniuteqarsinnaasut oqaatigaat:

Narsarsuarmi mittarfik 1.830 meterisut takissuseqarmat, Qaqortumi 1799 meterisut takissusilik ullumikkut periarfissat assinginik peqalissaaq, Air Greenland ilisimatitsivoq.

Kalaallit Airportsimi mittarfiup 300 meterinik takinerusup qanoq akeqarnissaa aalajangersimasumik naatsorsuiffiq-ineqarsimangilaq. Kisianni tallineqassappat teknikikkut

aralinnik inissiisoqartariaqartoq, KAIR-ip ilisimatitsissuti-gaa.

Avatangiisinik misissuineq aamma qaqqap qaavinik qaartiterineq

Assersuutigalugu allilerineq imeqarfiup killeqarfiani pissa-galuarpoq, taamaattumillu avatangiisinut qinnuteqaammik suliaqartoqaaqaassaaq, tassani pissutsit maleruagassallu qulaajarneqassallutik.

Tamatuma saniatigut mittarfissap 1.500 meterisut takissu-seqartoq "non precision"-iuvoq, tassani Nuummi Ilulissanilu mittarfissat assigalugit minnermut atortorissaa-rutit ikkunneqassanngillat.

- Mittarfissap tallineqassappat atortunik assingusunik ator-tulersorneqassappat, mittarfeqarfiup eqqaani qaqqaaqqat qaavinik qaartiterisoqartariaqarpoq, nunalu aqqissorneqar-luni, KAIR, Sermitsiaq.AG-mut taama ilisimatitsivoq.

Trafikstyrelse piumasaqaateqaqqissinnaavoq

Mittarfiup atortuinik pitsanngorsaaneq kiffartuussinerup annertussusaanut upalungaarsimanermullu naleqqussarne-qassapput, upalungaarsimanermut aputaajaanermullu piumasaqaatit pisariaqartinneqartut malinneqarsinnaaniassam-mata. Mittarfiup tallineqarnissaa aamma mittarfeqarfiup illutaanik allilerinermik aamma kinguneqassaaq:

- Illutai tunngaviusumi kingusinnerusukkut allilerneqarsin-naangorlugit ilusilersugaapput, KAIR ilisimatitsivoq, mit-tarfiullu takissusissaa nutaaq Trafikstyrelsenimit akuerineq-artussanngorlugu suliarineqaaqaassaaq, taakkulu allanik piumasaqaateqarsinnaassapput.

Neqi millioninik amigartoorute-qartoq – KNI akiitsunik 142 mio. kr.-nik isumakkeerinnippoq

Toqoraavik Neqi 2,5 mio. kr.-nik amigartooruteqarpoq. Ingerlatseqatigiiffik piginnittoq nammineq aningaasaatit iluarsiniarlugit akiitsunik amerlasuunik isumakkeerinnippoq.

KNI-p 2022-mi ingerlatseqatigiiffik aqutani Neqi ukiuni arlalinni toqqortikkamik amigartooruteqarluni ingerlasima-soq paasivaa.

Paassutissaq Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartumi KNI-mi kusanaatsuliortoqarneranik taaneqartumi iluarsaassisoqarnerani paasineqarpoq, tassani ilaatigut ingerlatseqatigiiffiup toqqorsiviini amerlanaaraluni naatsorsuutaanni peqquserluttuliortoqarsimanera paasineqarpoq.

Neqi ukiumoortumik naatsorsuutininik saqqummiussaqaqqammerpoq, tassani suli amigartooruteqartoqartoq takuneqarsinnaavoq. Toqoraavik 2,5 mio. kr.-nik amigartooruteqarpoq. Ingerlatseqatigiiffiup ukioq naatsorsuiffigisaa apriliimit marsimut ingerlavoq.

KNI-p akiitsut 142,5 mio. kr.-it Neqimi nammineq aningaasaatit iluarsiniarlugit isumakkeerinnissutigisimagai, naatsorsuutini aamma atuarneqarsinnaavoq.

13 mio. kr.-nik tapiissuteqarfigineqartoq

Akiitsunik isumakkeerfigineqarnermigut Neqi 7 mio. kr.-nik nammineq aningaasaateqarpoq.

2,5 mio. kr.-nik amigartooruteqarneq siuliani ukiumi naatsorsuiffiusumit pitsaaneruvoq, tassani 10,7 mio. kr.-nik amigartooruteqartoqarpoq. Tamatuma saniatigut Neqip kaaviiartitani 34,3 mio. kr.-nut qaffariartippai, naatsorsuiffiusumi kingullermi 29,8 mio. kr.-niupput.

Neqi toqoraavimmik Narsami ingerlataqarpoq.

Ingerlatseqatigiiffik naapertorlugu sumiiffimmi savaatillit ukiumut katillugit savaaqqanik 20.000-nik tunisassiorartput. Savaaqqat Neqimi savaaqqat neqaat 350 tonsinngorlugit suliarineqartarput.

Ingerlatseqatigiiffik Namminersorlutik Oqartussanit kiffartuussinissamut isumaqatigiissummit 13 mio. kr.-nik ukiumut tapiissuteqarfigineqarluni ingerlanneqarpoq. Neqimi peqquserluttuliortoqarnerata kingorna aningaasaqarneq iluarsiniarlugu, tapiissutit annertuumik qaffanneqarnikuupput, sionatigut 7 mio. kr.-usimapput.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer	Sikringsanlæg
Industri-installationer	Patient- og nødkald
Service	Brandalarm anlæg
Skibs-installationer	Maskinelektro
Data-installationer	Termografering
Kommunikation	Hvidevarer
Antenneanlæg	Storkøkkener
Elevatorer	Døgnvagt
Belysningsteknik	El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

Qinigassaqarluartoq qullinik errorsiviit nillataartitsiviit allallu

Arssarnerit A/S
Jaraatooq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

tlf. 483500
Vagttlf.: 494530

Uran og Kuannersuit: Naaja Nathanielsen har holdt borgermøder i Sydgrønland

Ass.:/Foto: John Rasmussen

Naalakkersuisut for Finanser, Ligestilling, Råstoffer og Justitsområdet, Naaja Nathanielsen (IA), har iværksat en række borgermøder i Grønland for at informere om uranloven og Kuannersuit-projektet.

På en række borgermøder har Naalakkersuisut de seneste dage haft mulighed for at besvare spørgsmål fra borgerne og dele information om status på Kuannersuit-projektet samt uranloven.

På grund af vejrmæssige udfordringer og tidsbegrænsninger kunne møderne desværre ikke inkludere besøg i Igaliku og Qassiaruk i denne omgang, oplyser Naaja Nathanielsen til Sermitsiaq.AG.

Målet med borgermøderne er ifølge Naaja Nathanielsen at oplyse borgerne om uranloven, som har været gældende i næsten to år. Hun påpeger at udformningen af loven tidligere har skabt politisk uenighed såvel som uenighed blandt borgerne.

Naalakkersuisoq har derfor ønsket at redegøre for den nuværende status vedrørende loven og projektet. Hun bemærker, at råstofsektoren er ved at vende tilbage til niveauet før Covid-19-pandemien, og at branchen generelt er i en positiv udvikling.

Loven har ikke begrænset udvikling

Naaja Nathanielsen oplyser, at Naalakkersuisut siden lovens vedtagelse ikke har været nødsaget til at tilbagekalde nogen licenser på grund af overtrædelser af uranloven hvilket var blandt bekymringerne, der blev rejst under lovens debat - om den ville hæmme udviklingen. Under borgermøderne har de mest centrale paragraffer i loven og deres betydning været emne for diskussion.

Naalakkersuisut har i år afvist to ansøgninger fra Energy Transition Minerals (tidligere Greenland Minerals), henholdsvis den 1. juni og den 7. september, vedrørende Kuannersuit-projektet. Disse afgørelser kan indbringes for en domstol inden for et år. Derudover har Energy Transition Minerals (ETM) indbragt Selvstyret for en voldgiftsret i Danmark og inkluderet den danske regering i sagen.

Det har affødt debat om erstatningskravene fra ETM. På borgermøderne har Naaja Nathanielsen gennemgået argumenterne fra både ETM og Selvstyret.

Bekymring over erstatningssag

På trods af at projektet og sagen er dækket betydeligt i medierne, så mener naalakkersuisoq fortsat, at det er vigtigt at tage det op på borgermøder, hvor befolkningen har mulighed for at stille direkte spørgsmål.

- Der er blevet spurgt om erstatningskravet og dets potentielle konsekvenser samt risikoen for, at loven omgøres i fremtiden. Borgerne har delt forskellige holdninger og tanker på tværs af møderne, og der er blevet stillet mange konstruktive spørgsmål, fortæller Naaja Nathanielsen.

Flere borgere har også udtrykt interesse for status på andre projekter og for erhvervsudviklingen generelt. Møderne har været præget af konstruktiv dialog og en positiv atmosfære, understreger hun.

- Jeg er taknemmelig for den åbenhed, som borgerne har udvist, og glad for det store engagement og de mange gode spørgsmål, der er blevet stillet på møderne. Diskussionen om Kuannersuit/Kvanefjeld-projektet forventes at fortsætte i mange år fremover, og borgermøderne har bidraget til en mere oplyst og informeret debat om dette komplekse emne.

Kujallermi kommunip inissiaatai INI-p ingerlakkusukkunnaarpai INI anmoder om at overdrage ubeboelige boliger til Kujalleq

Kommune Kujallermi kommunip inissiaatai attartorneqanngitsut INI A/S-ip allaffissornermi ingerlakkumajunnaarlugit kommunimut tunniukkumallugit piumasaqarpoq. Inissiat nutaanngilerlutik attartorneqanngilat.

Kommune Kujallermi avatangiisinut ingerlatsivik INI A/S-imit saaffiqineqarpoq aqutsinermik ilaajunnaarsitsinissamik piumasaqarluni.

- Tassa imaappoq attartortikkat kommunimut nuunneqasapput, inillu inoqanngillat, suliap nassuiarneqarnerani allassimavoq.

INI A/S naapertorlugu kommunip inissiaarai iluarsartuunneqartariaqavipput. Inissiaatileqatigiiffiup qinnuteqarnermi nassuiaatigaa INI A/S-ip iluarsartuussineq suliasatut tigusinnaanngikkaa, aningaasartuutit amerlavallaassammat:

- Illut nakkutigineqannginnertik pissutigalugu innarlerrimapput. Annermik qerisoornikkut allatigulluunniit imermik ajoqusersimapput, taamalu oqulersimallutik. Ineqarnermut immikkoortortat nalinginnaasumik nutarterinissamut imaluunniit aserfallatsaaliinissamut aningaasassaqaalernavi-anngillat a/s Inimit aqunneqarallartillutik. Taamaammatt inissiat Kommune Kujallermut tunniunneqarmissaat kissaqtigineqarpoq, taassuma nammineq aningaasaatini atorlugit nutartissammagit.

Kommuni iluarsartuussinermut akuersisinnaasoq

Teknikkeqarnermut aamma avatangiisinut ataatsimiititaliap kiisalu aningaasaqarnermut inuussutissarsiornermullu ataatsimiititaliap INI A/S-ip qinnuteqarnera suliarereerpaat, ingerlatsiviullu innersuussinera, tassa inissiat kommunimit tiguneqassasut, malissimallugu. Inissiat kommunimit tiguneqarpat iluarsartuussineq aserfallatsaaliuinerlu kommunip sanaartornermut aningaasaataanit aningaasalerneqarsinnaavoq, naammassippatalu INI A/S-imit tigummineqalersinnaallutik.

Kommune Kujallermi pisortaanerup kommunalbestyrelse pingasunngornermi ataatsimiinnginnerani inassuteqarpoq isumaliutigeqqullugu kommunip inissiaatai kommunimit tiguneqassapata, tuninissai siunertaralugu nalilersorneqaqullugit.

Init inigineqanngitsut matuneqarmissaannik INI A/S-ip qinnuteqarnera ingerlatsiviup akuereersimavaa.

Kommune Kujalleq skal tage stilling til at overtage drift og renovering af kommunale boliger, der administreres under INI A/S. Boligerne er uden lejere på grund af dårligt stand.

Miljøforvaltningen i Kommune Kujalleq har modtaget en anmodning af INI A/S om at udtage kommunale udlejningsboliger fra boligadministrationen.

- Dette betyder, at lejeboligerne overdrages til kommunen. Boligerne er uden lejere, står det i en sagsfremstilling. Ifølge INI A/S er boligerne svære at udleje, da de trænger til renovering. Boligafdelingen har i sin anmodning til kommunen forklaret, at der ikke er nok økonomi til at løfte opgaven af vedligehold og renovering af boligerne.

- Manglende tilsyn af boliger har medført, at boligerne har taget skade. Den primære skade har været frostsprængning eller lignende vandskade som har medført skimmelvækst i boliger. Derfor ønskes boliger overdraget til Kommune Kujalleq som renoverer boliger af egne midler.

Kommune kan gå med til renovering

Både teknik- og miljøudvalget samt økonomi- og erhvervsudvalget har behandlet INI A/S's anmodning, og godkendt forvaltningens indstilling om at overtage de kommunale boliger. Her overvejes det at renovere boligerne af kommunens egne anlægsmidler, for derefter at genindføre boligerne under INI A/S, så boligerne kan bidrage til boligafdelingens økonomi.

Direktionen i Kommune Kujalleq har dog op til kommunalbestyrelsesmødet onsdag indstillet, at kommunalbestyrelsen skal overveje at tage boligerne ud af boligadministrationen, og at der sker en efterfølgende vurdering af husene med henblik på eventuelt salg.

Forvaltningen for teknik og miljø har allerede medgivet INI A/S i at nedlukke boligerne på grund af dårligt stand.

Qaqortumi mittarfissap ammarnissaa nalorninarsivoq

Åbning af lufthavn i Qaqortoq svæver i det uvisse

Kujataani mittarfissaq kinguaattooqissaaq. 2025-mi ukiakkut ammarnissaa eqquutsinneqarnaviangilaq, KAIR MT Højgaardimik isumaqatigiinniarnernik kipi-titsimmat. Illuatungeriit mittarfimmi illuutit sananissa-annut akit isumaqatigiinnigissutigaat.

Qaqortumut timmisartortut mittarfimmut minnissartik qilanaarisinnaavaat, kujataani illoqarfiit pingaarnersaannut milllutik, ullumikkutut Narsarsuarmiunngitsaq tassangalu qulimiguulimmik angallammilluunniit Qaqortumut ingerlaqqillutik, aviisi Sermitsiaq taama allappoq.

Qaqortumili mittarfissap siunissaa aatsaat taama nalornarigtigilerpoq. Mittarfissap ammarnissaa maannamut ukiunik marlunnik kinguaattooreersorlu annertuumik ajornartorsiu-taalerpoq kialuunniit nalummagu qaqugu naammassiumaarnersoq.

Maanna paasineqarpoq Kalaallit Airports Domesticip, KAIR, suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut aggustip naanerani taamaatikkaa, taamaalillunilu mittarfiup illutassaan-nik, kiffartuussivimmik mitsitsisarfimmillu AFIS-imik napasuliornissamik tamakkiisumik suliarinnittussamik MT Højgaardimik isumaqatigiinniarneq sivitsortoorsimasoq taa-maatinneqarluni.

- 250 aamma 300 millionit koruunit akornanni neqerooru-teqarpugut. Akiali pillugu KAIR isumaqatigisinnaasi-manngilarput, MT Højgaard Grønlandimi pisortaaneq Sune Bastrup Sermitsiamut oqarpoq.

Kalaallit Airportsimit aallaqqaammut siunniunneqarpoq Qaqortumi mittarfik 2023-p naanerani naammassissasoq. Taava mittarfik 2024-mut kinguaattoorpoq. Kingorna mit-tarfiliornermut ingerlatseqatigiiffiup anguniar-paa Qaqortu-mi mittarfik ukiaanerani 2025-mi naammassissasoq, maan-nali naammassinissaa ammarnissaalu nalorninarsilluni.

Sydgrønlands kommende lufthavn bliver igen forsinket. Den ventede åbning i efteråret 2025 holder ikke, efter at KAIR har opsagt aftale med MT Højgaard. Parterne er uenige om pris på at bygge lufthavnsbygninger.

Flyrejsende til Qaqortoq kan se frem til at lande i en lufthavn, der vil gøre det lettere at komme til Sydgrønlands hovedby frem for som i dag at lande i Narsarsuaq og derfra at rejse videre til Qaqortoq med helikopter eller skib, skriver avisen Sermitsiaq.

Men fremtiden for Qaqortoqs kommende lufthavn ser mere usikker ud end nogensinde før. Efter at åbningen af lufthavnen er forsinket i foreløbig to år, er det store problem er, at ingen aner, hvornår den bliver færdig.

Nu kommer det frem, at Kalaallit Airports Domestic, KAIR, ved udgangen af august har opsagt samarbejdsaftalen og dermed stoppet de langtrukne forhandlinger med MT Højgaard om en totalentreprisekontrakt på byggeri af en terminalbygning, en servicebygning og et AFIS-kontroltårn. - Vores bud lå på mellem 250 og 300 millioner kroner. Men vi har ikke kunnet nå til enighed med KAIR om prisen, siger Sune Bastrup, administrerende direktør for MT Højgaard Grønland til Sermitsiaq.

Opindeligt satsede Kalaallit Airports på, at lufthavnen i Qaqortoq blev færdig ved udgangen af 2023. Så blev lufthavnen forsinket til 2024. Siden var det lufthavnsselskabets mål, at Qaqortoq lufthavn skulle være færdig i efteråret 2025, men nu fortøner færdiggørelsen og åbningen sig i det uvisse.

Permien & Permien

I samarbejde med

COMBY

SERVICE IS A PRIORITY

Vi tilbyder internet til både private og erhverv.

til følgende månedlige priser:

Privat "Op til" pakke

10/2 mbit

599 kr.

30/5 mbit

699 kr.

30/30 mbit

899 kr.

Oprettelse: 2.200kr.

Erhervs "Op til" pakke

30/30 mbit

1.349 kr.

50/50 mbit

2.199 kr.

100/100 mbit

2.899 kr.

Oprettelse: Spørg om priser, da det variere

Canon

Vi tilbyder også leje af MFP maskiner

Hvis interesse eller ved spørgsmål, så enten ring på +299 49 45 85 eller skriv til info@permien.org

NUTAAT
NYHED

Qaqortumi internetimut atuisuuffit nutaat

Nye internetabonnementer i Qaqortoq

INTERNETI

20/5
MBIT

799,- / MD. QAAMM.

INTERNETI

40/10
MBIT

899,- / MD. QAAMM.

INTERNETI

80/20
MBIT

1.099,- / MD. QAAMM.

INTERNETI

5/1
MBIT

499,- / MD. QAAMM.

INTERNETI

10/2
MBIT

599,- / MD. QAAMM.

tusass

tusass.gl